

Referat fra landbrugsrådsmøde 31. maj 2016 hos Heden & Fjorden, Birk Centerpark i Herning.

Deltagere:

Teknik- og Miljøudvalget

Anne Marie Søe Nørgaard
Jens-Bernhard Knudsen

Landbruget

Karsten Willumsen
Jørgen Krøjgaard
Birger Jensen

Heden og Fjorden

Johannes Elbæk
Brian Møller Lauridsen
Kjeld Nørgaard

Herning Kommune

Eva Kanstrup
Lene Kimø
Erik Skibsted
Daniel Lindvig
Winnie Post
Christina Petersen (til punkt om kontinuitet)
Kirsten Brødbæk (til punkt om miljøgodkendelser og tilsyn)
Lotta Sandsgaard (referent)

1.

Status på Miljøgodkendelser, tillægssager og tilsyn vedr. landbrug v/Kirsten Marie Brødbæk

I foråret har Miljøstyrelsen offentliggjort sagsbehandlingstider på behandling af landbrugssager.

På Landsplan er der afgjort 1.031 sager med en gennemsnitlig sagsbehandlingstid på 5,9 mdr.

I Herning Kommune er der afgjort 39 sager med en sagsbehandlingstid på 3,2 mdr. Hvis vi sammenligner med årene 2012, 2013 og 2014, så var sagsbehandlingstiden henholdsvis på 10,5, 5,5 og 5,4 mdr.

Hvis vi ser fremad, så blev der i december aftalt en landbrugspakke med servicemål for sagsbehandlingstider:

Aftaleparterne er derfor enige om, at der indføres et loft på 180 dages sagsbehandlingstid for miljøgodkendelse af alle typer husdyrbrug fra ansøgningen er fuldt oplyst til der er truffet afgørelse i sagen. Loftet forstås som et servicemål i den enkelte sag, der kan forventes opfyldt, uden at der vil være tale om et retskrav. For de små og mellemstore brug går aftalen videre end loftet på 180 dage og fastsætter servicemål på 110 dage for små husdyrbrug (§ 10-sager) og 155 dage for mellemstore husdyrbrug (§ 11-sager).

Statistikken for 2016 ligger indtil videre på 3,2 mdr. for 19 afgjorte sager.

Herning Kommune er i gang med at behandle ca. 15 ansøgninger om godkendelser og tillæg. Vi har haft en lille udfordring i forhold til forbedringsstøtteordninger, hvor fristen for ansøgning om støtte lå i henholdsvis maj for kvæg og august for svin. Men Herning Kommune har ikke afvist ansøgninger med begrundelse om, at vi ikke kunne nå dem.

Konsekvenser af nye servicemål blev drøftet.

I 2015 var vi på 247 tilsynsbesøg. I år skal vi udføre 213 basis- eller prioriterede tilsyn. Hertil kommer så akutte sager, klager og opfølgende tilsyn. Kommunen er godt i gang med tilsyn og forsøger at sprede dem ud over hele året.

I langt de fleste tilfælde bliver tilsyn varslet.

2.

Status på arbejde med opdatering og udarbejdelse af nye vandløbsregulativer.

Teknik- og Miljøudvalget vedtog i 2015, at der i første omgang udarbejdes nye vandløbsregulativer for: Hammerum Bæk og Von Å. Der ønskes en status for det igangsatte arbejde, som også rådgivere hos Heden & Fjorden har været inddraget i.

Landbruget ønsker bl.a. at høre til den valgte regulativtype.

Forvaltningen gav en orientering/status om de to prøveregulativer. Herunder beskrivelse af den valgte regulativ-type, og betydningen af dette for den enkelte lodsejer. Derudover en kort forelæggelse af processen; regulativer inkl. databehandling påregnes at være klar til offentlig høring (8 uger) efter sommerferien, inden vedtagelse. Derefter følger en opsamlingsproces, som vil opsummere erfaringer ift. tid, ressourcer etc. ifbm. den fremadrettede proces – hvilken vil blive forelagt politisk.

Enighed om at vi står stærkt ved at udarbejde regulativforslagene sammen. Vi skal arbejde for at gøre de nye regulativer og principperne så gode som mulige, inden vi går ud i høring med dem. Det har været et rigtigt godt samarbejde.

Vi har efterfølgende en vigtig fælles opgave i at kommunikere de nye regulativer og principperne i dem godt ud til lodsejerne.

Præsentation er vedlagt som bilag til referatet.

3.

Vandløbstyper: Målsatte vandløb og § 3-vandløb.

Hvad er kriterierne for målsatte og § 3-vandløb v. kommunen

Har vi et fælles billede af hvor, de forskellige regulativ-typer bør anvendes - oplæg v. Karsten Willumsen og diskussion.

Forvaltningen giver en kort orientering om kriterierne ift. miljømål for vandløb i vandplansregi, herunder en orientering om det fremadrettede arbejde med dette i vandrådene de kommende to år.

Gennemgang af igangværende proces om evt. at tage nogle af de mindre vandløb ud af vandplanerne – altså små, smalle, flade vandløb med begrænset miljømæssig interesse. Kommuner og vandråd skal i arbejdstøjet igen og kvalificere, hvilke vandløb, der skal være med i vandplanerne, og hvilke, der ikke skal.

En kort orientering om § 3 udpegningen og rammerne for dette.

Præsentation er vedlagt som bilag til referatet.

Muligheden for at påvirke de fastsatte målsætninger for vandløbene blev drøftet. Vandrådene har i efteråret 2017 indflydelse på udpegning af de mindre målsatte vandløb. Tilretning af miljømålene sker først, når processen er helt afsluttet med udgangen af 2017. Kommunen har ivotrigt ingen direkte indflydelse på fastsættelse af miljømålene.

Enighed om at vi starter med at udarbejde nye regulativer for de vandløb, hvor vi kan blive helt enige om hvilken regulativtype, der passer bedst, og hvor der er fuld klarhed over målsætningen. Derudfra nærmer vi os gråzonerne og hjælper hinanden med at afklare, hvordan vi bedst håndterer dem.

4.

Håndtering af sager hvor regulativet ikke vurderes at være opfyldt.

Det ønskes drøftet, om der kan skabes en både effektiv og smidig håndtering og igangsætning af handlinger i disse sager.

Kommunen gav en kort orientering om rammerne på området – hvad er kommunens opgave på området, hvordan løser vi den i praksis, og hvad har lodsejerne krav på. En kort opfølgning på tiltag til forbedringer på området. Slutteligt ligger teksten under pkt. 4; ”*Det ønskes drøftet, om der kan skabes en både effektiv og smidig håndtering og igangsætning af handlinger i disse sager.*” op til, at vi tager input til efterretning, og indgår i dialog – forudsat at argumenterne bag teksten ligger inden for forvaltningsrammen.

Herning Kommune har i foråret 2016 brugt knap 300.000 kr. på ekstra oprensninger. Winnie præsenterede en del af kommunens hjemmeside, hvor der er let adgang til oplysninger om vandløbene, og hvem der er sagsbehandler. Generelt en opfordring til at lodsejerne RINGER til deres vandløbsagsbehandler, hvis der er spørgsmål eller problemer. Vi mødes gerne ude på stedet til en snak om løsningsmuligheder.

Er der mulighed for at nytænke servicen på vandløbsområdet – kan ny teknologi bruges til løbende at føre kontrol med bundkoterne? Kan evt. grødeskæringsentreprenør foretage de opmålinger løbende vha. GPS ?

Kan 3D laserscanning monteres på dronen ?

Kan mejekurven monteres med GPS eller lignende?

Enighed om at vi hele tiden skal være opmærksomme på ny teknologi og tage den i anvendelse, der hvor vi kan gøre tingene bedre og mere effektivt.

Herning Kommune leverer en beskrivelse af kontaktmulighederne, som landbruget formidler, med budskabet om, at det er vigtigt at kontakte kommunen ved problemer – de er de eneste, der kan gøre noget ved det. Og der er en stor vilje både politisk og administrativt til at få det til at lykkes.

5.

2-meter bræmmer langs med vandløb.

Vi har konstateret, at nogle landmænd ud over bræmmer langs med vandløb, også er langt inde i den beskyttede 2-meterbræmme omkring vandløb.

Blot et ønske om en fælles indsats om information, så vi kan hjælpe hinanden med at sikre, at vi ikke får alt for mange af den slags overtrædelser. Vi ser desværre flere bræmmer, der ikke er overholdt, og kommunen har pligt til at melde ind, når vi ved tilsyn konstaterer overtrædelser.

6. Regulerings- og gravearbejder i og omkring vandløb

Sådanne tiltag kræver forudgående tilladelse efter vandløbsloven.

Der er konstateret en række arbejder i og ved vandløb, hvor lodsejerne selv, og uden nødvendig tilladelse eller sagsbehandling, graver og udvider mindre vandløb og grøfter uden regulativ.

Kommunen oplever flere ulovlige reguleringsprojekter i offentlige vandløb (oprensninger af målsatte vandløb). Igen har vi pligt til at gribe ind, og det kræver ressourcer hos både lods- ejere og forvaltning. Kan vi igen samles om information, så vi undgår flere af den type sager? Ja – vi hjælper hinanden løbende med at informere.

7. Implementering af landbrugs- og naturpakken v/Karsten Willumsen

Karsten Willumsen gennemgik konsekvenser af landbrugs- og naturpakken. Hvordan får vi det ført ud i livet. ?

De kollektive frivillige virkemidler blev bl.a. fremhævet som en god og omkostningseffektiv måde at løse problemerne på. Landbruget vil gerne have tingene udrullet fra bunden af – så der bliver så stort ejerskab som muligt blandt landmændene. Der er fra landbrugets side forslag om at nedsætte oplandsråd og oplandskonsulenter – inspireret af vandrådstankerne. Oplandsrådene skal primært være sammensat af ”dem, der har noget i klemme”, men også andre, der kan byde konstruktivt ind. Meget gerne med deltagelse af forsyningsselskaber også, så klimatilpasning også kan være en del af arbejdet.. Målet er at finde ”win-win” løsninger, hvor beslutninger er kvalificeret bedst muligt, og hvor vi får mest muligt for pengene. Ønske til kommunerne om at bidrage med processtøtte – kommunerne har vist sit værd med processtøtte ved vandrådsarbejdet.

Oplandsrådene støttes fagligt af et rejsehold, som også kan identificere de mest omkostningseffektive løsninger på specifikke indsatsområder.

Motivationen hos den enkelte landmand er en risikofaktor. Mange landmænd vil kunne se jordfordeling som en mulighed – så de arealer, der dyrkes, kan dyrkes så effektivt som muligt.

8. VandOplands Planer (VOP) og VandOplands Styregrupper (VOS)

Arbejdet er allerede igangsat for at finde nye potentielle projektområder, hvor der kan laves vådområdeprojekter for at fjerne kvælstof.

En kort orientering omkring vådområdeaftalen, herunder arbejdet i VOSerne, og mulighederne for de enkelte lodsejere i vådområdeordningen, samt dialog omkring formidlingen af ordningen med hjælp fra erhvervet.

Præsentation er vedlagt som bilag.

9. **Orientering om § 3-arealer, fælles udsendelse**

Status efter udsendelse af fælles og generel orientering til lodsejere med § 3-arealer.

Den 25. februar 2016 blev der sendt knap 3000 breve ud til lodsejere, der har beskyttet natur på deres ejendom. Brevet indeholdt en kort beskrivelse af beskyttelsen samt henvisninger til kortmateriale og info-sider om beskyttet natur.

Brevet blev sendt ud på baggrund af erfaringerne med tidligere orienteringsbrev til lodsejere, der havde fået registreret ny eller overset natur i forbindelse med Naturstyrelsens gennemgang og opdatering af beskyttet natur, og på baggrund af erfaringer fra Vejle Kommune.

Forvaltningen har modtaget omkring 250 henvendelser på baggrund af brevet. Generelt har folk været positive omkring orienteringen. De fleste henvendelser har været behov for teknisk assistance på det digitale kort, og en del af disse har haft brug for at få tilsendt et kort på papir eller som pdf efterfølgende. Enkelte har været uenige i registreringen eller haft uoverensstemmende forhold. Det har på nuværende tidspunkt afledt ca. 30 sager om konkret vurdering af arealer.

Der er ingen tvivl om, at langt de fleste lodsejere er bekendt med naturbeskyttelsen, men det er dog forvaltningens oplevelse, på baggrund af de indkomne henvendelser, at brevet har haft en væsentlig oplysende effekt. Der er heller ingen tvivl om, at nogle borgere har udfordringer ved brug af digitale kort. Til gengæld har de nu en kontakt, hvor de ved, at de kan få hjælp til kortet eller få et print af et konkret udsnit. Det har mange været taknemmelige for.

Enkelte henvendelser har drejet sig om uenighed omkring registreringen. Nogle sager har kunnet løses udelukkende ved samtale og brug af kort, men i ca. 30 tilfælde har det været nødvendigt med en konkret vurdering i felten. De fleste af disse sager er blevet skrevet på sagslisten og afventer besigtigelse. Enkelte har skullet løses inden for kort tid.

Spørgsmål til brugervenlighed? Der er nogen, der ikke selv kan finde det på nettet. Herning Kommune har ydet den ekstra service, at sende kort med posten til de, der har ønsket det.

Landbruget har også fået positive tilbagemeldinger. Det er et godt initiativ og et skridt mere i den rigtige retning.

10. **Kontinuitet (opfølgning efter FAQ fra Miljøstyrelsen).** Hvad gør man i Herning Kommune.

Hvad er der sket siden sidste landbrugsrådsmøde omkring kontinuitet?

Klagenævnet har præciseret, at 15 % produktionsnedsættelse i 3 år eller derover ikke anses som naturlige produktionsudsving (mail 22. december 2015).

Herning Kommune foretager en vurdering af, om der skal ske nedskrivning af produktionstilladelse, hvis der 3 år i træk produceres mindre end 85 % af den godkendte produktion.

Herning Kommune foretager vurderingen på baggrund af det samlede dyrehold i DE.

Ændring i procedure på baggrund af helpdesk-svar "Kommunens sagsbehandling ved kontinuitetsbrud", 30. marts 2016, hvor Miljøstyrelsen gør opmærksom på, at bebyrdende indgreb bør varsles inden afgørelse.

Inden dette helpdesk-svar var der ingen formel høringsfrist/varsling, men der blev altid gennemført en telefonsamtale med den berørte landmand inden brevet om afmelding af dyrehold blev sendt afsted.

Der har siden helpdesk-svaret i marts ikke været nogle konkrete sager, hvor nedskrivning/ophør af produktion har været på tale, men når vi i forbindelse med tilsyn støder på en konkret sag vil vi:

1. Herning Kommune varsler nedskrivninger i produktionstilladelser i 14 dage, hvor landmanden kan komme med indsigelser.
2. Herning Kommune sender på baggrund af landmandens kommentarer efter 14 dage en afgørelse til landmanden "Afmelding af dyrehold på ejendommen"/"Nedskrivning af dyrehold på ejendommen" med følgende ordlyd:
"Herning Kommune har den DATO konstateret, at der ikke har været dyrehold på mere end 3 DE på ejendommen siden 2011. Det betyder, at ejendommen herefter bliver registreret som et landbrug uden dyrehold, hvilket betyder, at hvis der skal indsættes dyr på ejendommen igen, skal der søges om godkendelse af dyreholdet, inden dyrene sættes ind.

11.

Eventuelt

Herunder fastlæggelse af dato og tidspunkt for kommende møder

Karsten Willumsen orienterede om SFI områder - særlige følsomme indsatsområder, hvor man skal være særligt opmærksomme på nedsivning af pesticider. Kommunerne har en opgave i at sikre grundvandskvaliteten og fastsætte evt. begrænsninger.

Ny bekendtgørelse er på vej - udpegningerne er fastlagt. Landbruget har den dybeste interesse i ikke at forurene grundvandet med pesticider, – men ønsker også at bidrage til fornuftige løsninger.

SFI udpegninger er ikke = at der skal ske tiltag men kan være alt fra ingen ting til at lave flere målinger og evt. opkøb af jord. Vigtigst af alt er at tiltagene er fagligt begrundet

Status på markvandingstilladelser - sagsbehandlingstider mv. Sendes ud med referatet.

Næste møde fastsat til 22. november 2016 kl. 8.30 på Herning Rådhus.